

1. Obiekt

KAM I E N I C A

2. Czas powstania

XIX/XX w.

3. Miejscowość

GUBIN

11 Zdjęcia: rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

ul. Rosvelta 10

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo zielonogórskie

gmina Gubin

6. Poprzednie nazwy miejscowości

GUBEN

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo zielonogórskie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Gmina Gubin o statucie miejskim

9. Użytkownik i jego adres

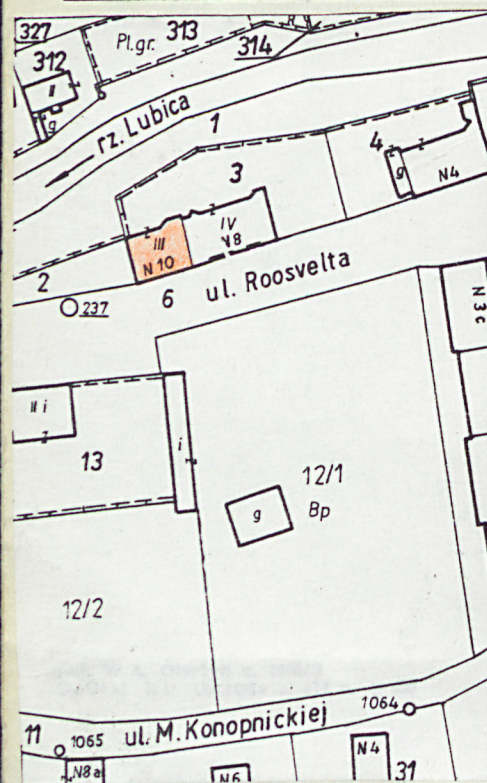
ZGKiM

10. Rejestr zabytków

Nr 3319

data 2.11.94

L-671/A

Nie zachował się akt lokacji miasta jednakże wzmianka w dokumencie wystawionym w 1235 r. przez margrabię Miśnii Henryka Dostojnego wskazuje, że Gubin w tym czasie był już miastem ukształtowanym urbanistycznie. Wcześniejszy przekaz źródłowy z 1211 r. stanowi dokument wystawiony przez Henryka Brodatego, w którym zezwala on na bezcłowy przewóz soli z Gubina klasztorowi w Lubiążu. Stąd można wnioskować o dużym znaczeniu gospodarczym tego ośrodka, który przypuszczalnie uzyskał prawa miejskie w 1 poł. XIII w. Pomyślny rozwój miasta trwał nieprzerwanie od XIII w. do czasu wojny trzydziestoletniej (1618-1648). Kościół farny wzmiankowany jest już w 1253 r. Ok. poł. XIII w. wzniesiono obwarowania miejskie, początkowo drewniane-ziemne, które następnie ok. poł. w. XIV zastąpiły murowane umocnienia z bramami miejskimi: Klasztorną (od pd.-zach. na wprost mostu na Nysie), Krośnieńską (od pn.-wsch.) i Ostrowską (od pd.-wsch.). Położenie na obszarze z natury obronnym ograniczonym wodami rzek i rozlewisk zadecydowało o kształcie miasta - o zarysie nieregularnego czworoboku, z trapezowatym rynkiem w centrum założenia. Wychodziło z niego osiem niesymetrycznie rozmieszczonych ulic, z których trzy wiązały się z drogami wyłotowymi w kierunku Krosna, Żar i Chociębuza. W 2 poł. XIV w. wzniesiony został ratusz. Liczne pożary niszczyły zabudowania, które w większości były drewniane. Pierwsze budynki murowane zaczęły się pojawiać w XV w. ale jeszcze w w. XVIII liczne domy mieszkalne posiadały konstrukcję szachulcową. W 1670 r. odnotowano 367 domów w obrębie murów miejskich i 311 na przedmieściach. Dynamiczny rozwój przestrzenny Gubina nastąpił w XIX w.

Budynek powstał w północnej części miasta, poza obrębem murów miejskich na terenie nasypowym po fosie, w sąsiedztwie rzeki Lubszy. Usytuowany jest w północnej pierzei ulicy, przylega bezpośrednio do sąsiedniej kamienicy.

Obiekt murowany w technice tradycyjnej z cegły pełnej, podpiwniczony. Stropy nad piwnicami ceramiczne, na wyższych kondygnacjach drewniane. Konstrukcja dachu drewniana. Dach dwuspadowy w układzie kalenicowym do ulicy, kryty dachówką ceramiczną.

Kamienice wzniesiono na rzucie prostokąta z sienią przejściową w centralnej części parteru. Klatka schodowa umieszczona jest w tylnym trakcie. Bryła budynku jest 3 - kondygnacyjna z poddaszem użytkowym, które doświetla 5 rytmicznie umieszczonych kaferków w połaci frontowej dachu. Ponadto bryłę wzbogacają dwa wykusze na wysokości II i III piętra od strony frontowej budynku wraz z rozpiętymi między nimi balkonami.

Elewacje tynkowane z podziałami zaakcentowanymi okładziną ceramiczną (elewacja frontowa i boczna - zach.). Fasada jest 6-osiowa. Na wysokości II i II p. w części środkowej występują balkony z kutymi żeliwnymi balustradami. Część centralną wieńczy podwójny kaferok. Wejście na balkony prowadzi z flankujących je wykuszy, zwieńczonych na narożach sterczynami z motywami kul.

Jedynie część przyziemia spełnia funkcję handlową na pozostałych kondygnacjach znajdują się mieszkania, które doświetlają otowry okienne zamknięte odcinkowo z ceramicznymi parapetami i obramieniem klinkierowym.

Fasadę wieńczy gzyms koronujący, ceglany z fryzem kostkowym.

Elewacja boczna - zach. rozczłonkowana została rytmem lizen i gzymsów wykonanych z klinkieru i zwieńczona sygnaturką.

Zachowała się oryginalna stolarka okienna i drzwiowa.

Budynek wyposażony jest w instalacje wod.-kan., elektryczną i gazową.

14. Kubatura 4057 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 520,9 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne mieszkalno-usługowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Elementy konstrukcyjne budynku - stan dobry Rywny i rury spustowe częściowo do wymiany, stolarka okienna i drzwiowa wymaga konserwacji,	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Konserwacja żeliwnych balustrad, remont elewacji i ujednolicenie kolorystyczne elewacji frontowej.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

W wyniku przeprowadzonej kwerendy archiwalnej w Archiwum Państwowym w Zielonej Górze o/ Wilkowo, nie stwierdzono zachowania materiałów dotyczących obiektu (brak Akt Policji Budowlanej). Jedyne przekaz to plan miasta Gubina z 1929 r. w skali 1: 5000.

22. Bibliografia

1. H. Jensch, Geschichte der Stadt Guben, Guben 1925,
2. Studia nad początkami i rozplanowaniem miast nad środkową Odrą i dolną Wartą, prac.zbior. pod red. Z.Kaczmarczyka i A.Wędzkiego, t. II, Zielona Góra 1970
3. St. Kowalski, Zabytki województwa zielonogórskiego, Zielona Góra 1987
4. W.Korcz, Szkice z dziejów miast środkowego Nadodrza, Zielona Góra 1985.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

mgr Marlena Kopij

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.

mgr Marlena Kopij

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
GUBIN	Kamienica przy ul. Roos- velta 10	c.d. pkt. 12 , plan miasta Gubina z 1929 r

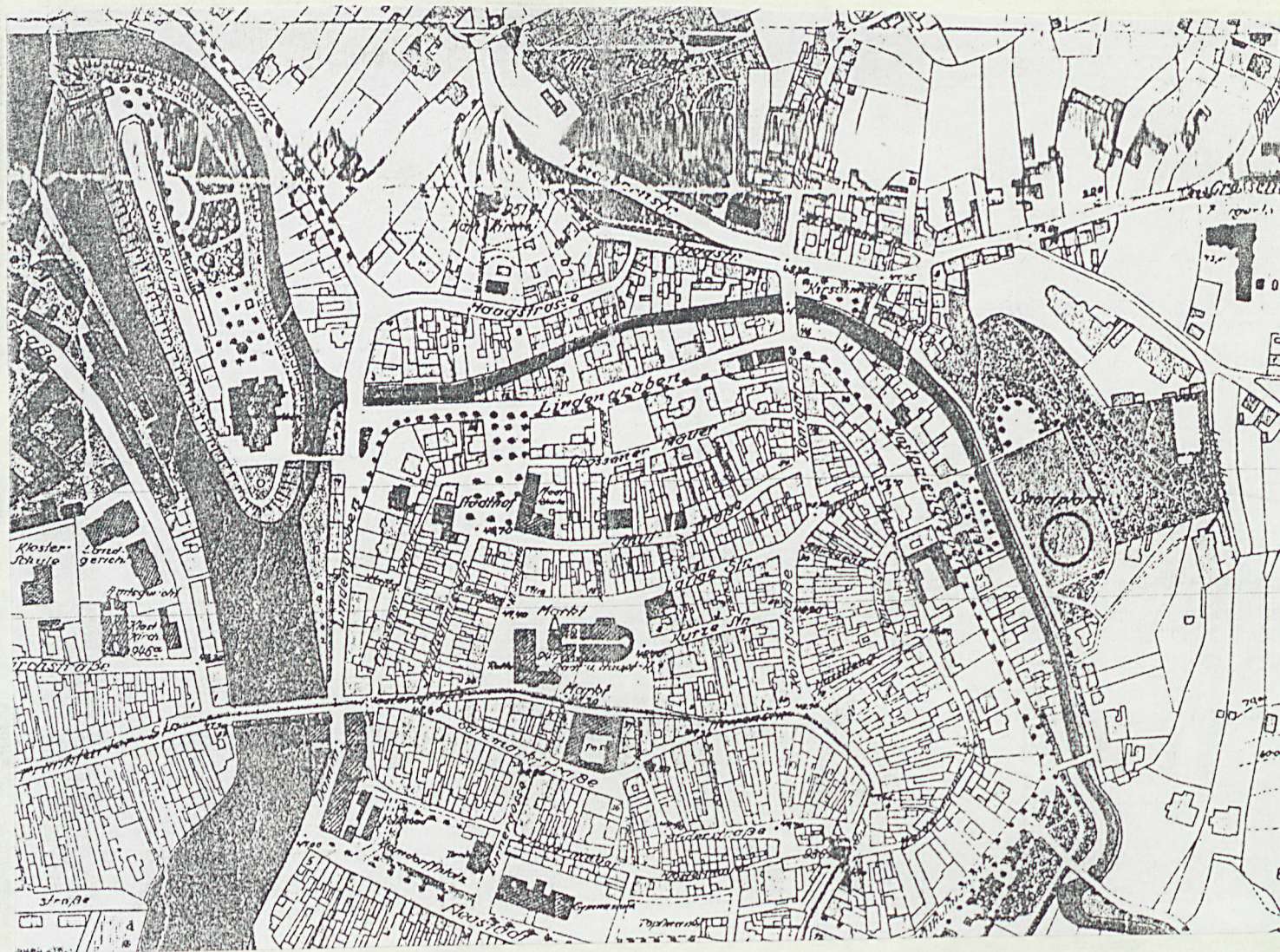
c.d. historii ... (pkt. 12)

co wiązało się z rozwojem przemysłu. Zabudową objęte zostały nowe obszary, położone wokół średniowiecznego centrum - w pierwszej kolejności nad Nysą, po zach. stronie rzeki. Rozwinęło się tu budownictwo przemysłowe, powstał dworzec kolejowy i nowa dzielnica mieszkaniowa. Zmieniły oblicze również stare przedmieścia na wsch. brzegu Nysy - Krośnieńskie i Ostrowskie, których zabudowa zajęła rozległe tereny na pn. i wsch. od centrum. Na terenach tych powstała zabudowa mieszkalna w większości o charakterze willowym jak również liczne gmachy użyteczności publicznej, stadiony, parki i zakłady przemysłowe. O dynamicznym rozwoju miasta świadczy fakt, że o ile w 1850 roku odnotowano w Gubinie 1134 domy mieszkalne, to już w 1900 roku było ich 3000. Konsekwencją rozwoju przestrzennego miasta było likwidowanie obwarowań. Rozbiórkę średniowiecznych fortyfikacji rozpoczęto już w XVIII w. jednakże w wieku XIX przybrała ona na sile. w 1810 roku zburzono Bramę Krośnieńską, w 1820 r.- Bramę Ostrowską (zachowała się po niej wieża). W 1834 roku zasypano fosę miejską. Na terenie nasypowym po fosie wytyczona została ulica zwana Lindengraben - obecnie ul. Roosvelta. Nastąpiło to po 1834 roku. Zlikwi-
dowano też wówczas luźną zabudowę podmiejską i przeprowadzono podział parcelacyjny - widoczny na planie miasta z 1929 roku. Zabudowa północnej pierzei ulicy miała charakter zwarty. Działości opierały się bezpośrednio o brzeg rzeki Lubszy.
Ponieważ w Archiwum Państwowym w Zielonej Górze (oddział w Wilkowie) nie zachowały się materiały źródłowe dotyczące budynku przy ul. Roosvelta 10 nie jest znane nazwisko jego budowniczego ani właściciela posesji. Budynek ten wzniesiono prawdopodobnie na przełomie XIX/XX wieku, na co wskazuje zachowana do dnia dzisiejszego szata architektoniczna. Powstał on w nurcie architektury historyzującej, charakterystycznym dla stuki 2 poł. XIX w.

Wkładkę założył: mgr Marlena Kopij
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Gubin	kamienica ul. Roosevelta 10	zdjęcia

Wkładkę założył: mgr Marlena Kopij
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

SKALA
1:200

